

Bruxelles, 16. svibnja 2019.
(OR. en)

9201/19

DEVGEN 103
ACP 58
RELEX 488
FIN 350
OCDE 4

ISHOD POSTUPAKA

Od: Glavno tajništvo Vijeća

Na datum: 16. svibnja 2019.

Za: Delegacije

Br. preth. dok.: 9080/19

Predmet: Godišnje izvješće za 2019. Europskom vijeću o ciljevima razvojne pomoći EU-a
– zaključci Vijeća (16. svibnja 2019.)

Za delegacije se u prilogu nalaze Zaključci Vijeća o godišnjem izvješću za 2019. Europskom vijeću o ciljevima razvojne pomoći EU-a kako ih je Vijeće usvojilo na 3690. sastanku održanom 16. svibnja 2019.

Godišnje izvješće za 2019. Europskom vijeću o ciljevima razvojne pomoći EU-a

Zaključci Vijeća

1. Vijeće podsjeća na važnost Akcijskog plana iz Addis Abebe iz 2015., koji je sastavni dio Programa održivog razvoja do 2030. i kojim se uspostavlja globalni okvir za financiranje održivog razvoja. Njime se postavlja nova paradigma za postizanje ciljeva održivog razvoja učinkovitom upotrebom svih financijskih tokova i nefinancijskih sredstava provedbe, uz naglasak na domaćim aktivnostima i dobrim politikama.
2. U sve složenijem financijskom kontekstu, Vijeće prepoznaje ključnu ulogu koju službena razvojna pomoć (ODA) ima u doprinosu ostvarivanju ciljeva održivog razvoja. Vijeće ponovno naglašava da je ODA važan i katalitički element u ukupnom raspoloživom financiranju zemalja u razvoju. Službena razvojna pomoć može pomoći u poticanju drugih sredstava provedbe, osobito javnog domaćeg financiranja i ulaganja iz privatnog sektora, ali i znanosti, tehnologije i inovacija.
3. U novom Europskom konsenzusu o razvoju, donesenom u lipnju 2017., reagira se na Program održivog razvoja do 2030. i Akcijski plan iz Addis Abebe, koji su kao i Pariški sporazum o klimatskim promjenama doneseni 2015. Konsenzusom se potvrđuju obveze EU-a i država članica u vezi s financiranjem održivog razvoja, uključujući ODA-u.
4. Europsko vijeće zatražilo je 17. lipnja 2010. da Vijeće sastavi godišnje izvješće o obvezama i rezultatima koje su u okviru ODA-e postigli EU i države članice¹. Ovo je deveto takvo izvješće Europskom vijeću.

---

¹ Za preuzete obveze u pogledu ODA-e vidjeti Prilog.

5. Vijeće pozdravlja Komisijinu analizu trendova u vezi s kolektivnim i pojedinačnim obvezama EU-a u pogledu ODA-e na temelju preliminarnih podataka Odbora za razvojnu pomoć OECD-a o ODA-i za 2018.²
6. Vijeće uvažava da premda je kvantitativno mala za zemlje u razvoju u cjelini, ODA ostaje važan izvor financiranja za najsiromašnije zemlje i najnerazvijenije zemlje te nestabilne ili sukobima pogođene zemlje kojima osobito nedostaju domaći kapaciteti za prikupljanje sredstava iz drugih izvora.
7. S obzirom na navedeno, Vijeće želi izvijestiti Europsko vijeće o sljedećim elementima:
  - a) EU i njegove države članice održali su položaj najvećega svjetskog pružatelja ODA-e (vidjeti sliku 1.) te su zaslužni za gotovo 57 % cjelokupnog iznosa ODA-e koji su zemlje članice Odbora za razvojnu pomoć OECD-a namijenile zemljama u razvoju.

---

² http://europa.eu/rapid/press-release_IP-19-2075_en.htm

- b) Ukupan iznos ODA-e EU-a u 2018.³ iznosio je 74,4 milijarde EUR⁴. Ako se primijeni prijašnja metodologija Odbora za razvojnu pomoć OECD-a, nominalno se u usporedbi s 2017. smanjio za 731 milijun EUR⁵.
- c) Kolektivna ODA EU-a predstavlja 0,47 % bruto nacionalnog dohotka⁶ (BND)⁷ EU-a. Ako se primijeni metodologija Odbora za razvojnu pomoć OECD-a, prošle je godine taj omjer iznosio 0,50 %⁸.

---

³ Kolektivna ODA EU-a zbroj je ODA-a država članica EU-a i dijela ODA-e koji osiguravaju institucije EU-a, a ne pripisuje se državama članicama. Većina rashoda institucija EU-a namijenjenih ODA-i pripisuje se državama članicama EU-a, što znači da podaci o državama članicama uključuju dio rashoda institucija. ODA koju vlastitim sredstvima osigurava Europska investicijska banka (EIB) ne pripisuje se državama članicama i to su dodatna sredstva u odnosu na ODA-u država članica.

⁴ Izračun na temelju ekvivalenta bespovratnih sredstava. Novom metodom „ekvivalenta bespovratnih sredstava” koju primjenjuje Odbor za razvojnu pomoć OECD-a prikazuje se ekvivalent bespovratnih sredstava zajmova, koji se izračunava na temelju napora donatora. Tom se metodom svakom povlaštenom zajmu dodjeljuje postotak na temelju nekoliko parametara (rizika od neispunjavanja obveza izmjereno *ex ante* prema dohodovnom razredu zemlje korisnice, trajanja zajma, kamatne stope, razdoblja odgode). Taj postotak (poznat kao „element bespovratnih sredstava”) primjenjuje se na iznos zajma kako bi se izračunao „ekvivalent bespovratnih sredstava”, odnosno „darovanog dijela” zajma, koji se sada bilježi u statističkim podacima Odbora za razvojnu pomoć OECD-a. Novim je sustavom poboljšano izvješćivanje o zajmovima u okviru ODA-e te se njime omogućuje uzimanje u obzir napora donatora da osiguraju zajmove ovisno o njihovoj razini povlastica, odnosno razini koristi za zajmoprimca u usporedbi sa zajmom po tržišnoj stopi. Vidjeti Prilog 2.

⁵ Izračun na temelju tokova. Odbor za razvojnu pomoć OECD-a u prošlosti je upotrebljavao „metodu na temelju tokova”. Evidentirao se stvaran novčani tok između donatora i zemlje primateljice, a zajam se evidentirao prema „nominalnoj vrijednosti” kao ODA, ali se kasniji povrat koji su izvršavale zemlje zatim oduzima kao negativna ODA, pa su zajmovi na kraju rezultirali nultom neto ODA-om, osim u slučaju neispunjavanja obveza. Prema novoj se metodologiji vraćena sredstva ne računaju. Vrijednosti „ekvivalenata bespovratnih sredstava” ODA-e nisu usporedive s povijesnim podacima koji su se računali na temelju tokova, pa se radi usporedbe trendova tijekom vremena u ovom izvješću još primjenjuje metoda na temelju tokova.

⁶ Izračun na temelju ekvivalenta bespovratnih sredstava.

⁷ Bruto nacionalni dohodak EU-a zbroj je bruto nacionalnih dohodaka svih država članica.

⁸ Pad udjela ODA-e EU-a u BND-u između 2017. i 2018. uzrokovan je padom ODA-e EU-a po cijenama iz 2017. i rastom BND-a EU-a (koji su odgovorni za 0,02 postotna boda) te promjenom metodologije OECD-a za izvješćivanje o zajmovima u okviru ODA-e (koja je odgovorna za 0,01 postotni bod).

- d) Udio ODA-e EU-a u BND-u od 0,47 % i dalje je znatno viši od prosjeka zemalja članica Odbora za razvojnu pomoć koje nisu članice EU-a i koji je u 2018. iznosio 0,21 % BND-a.
- e) Četiri države članice EU-a dosegnule su ili premašile prag od 0,7 % udjela ODA-e u BND-u (vidjeti sliku 2. i tablicu 1.). Za četiri države članice EU-a udio ODA-e u BND-u povećao se, u njih 12 ostao je stabilan⁹, dok se u 11 država članica smanjio¹⁰.
- f) Kolektivna ODA EU-a, bez troškova povezanih s izbjeglicama u donatorskim zemljama, povećala se za 4 %, odnosno sa 66,2 milijarde EUR u 2017. porasla je na 68,8 milijardi EUR u 2018.¹¹ Međutim, razina troškova povezanih s izbjeglicama u donatorskim zemljama¹² koju su države članice EU-a prijavile kao ODA-u smanjila se za 32 % (3,3 milijarde EUR). To smanjenje odražava smirivanje izbjegličke krize i manji broj dolazaka izbjeglica. Troškovi povezani s izbjeglicama u donatorskim zemljama u 2018. iznosili su 9 % ukupne ODA-e, u usporedbi s prosjekom od 14 % u razdoblju od 2015. do 2017.

8. Vijeće sve više zabrinjava negativan trend kolektivne ODA-e EU-a, koja se smanjila drugu godinu zaredom, i izražava žaljenje zbog sve većeg jaza u ostvarenju kolektivnog cilja pružanja ODA-e u vrijednosti od 0,7 % BND-a.

---

⁹ Riječ „stabilan” ovdje označava omjer ODA-e u BND-u koji se promijenio za manje od 0,01 postotnih bodova.

¹⁰ Cipar nije uključen jer Odboru za razvojnu pomoć OECD-a nije dostavio podatke o ODA-i.

¹¹ Izračun na temelju tokova.

¹² Troškovi povezani s izbjeglicama u donatorskim zemljama mogu se evidentirati kao ODA samo u skladu s pravilima Odbora za razvojnu pomoć OECD-a. Samo su neki troškovi prihvatljivi kao ODA, primjerice hrana, smještaj ili osposobljavanje izbjeglice ili tražitelja azila tijekom prvih 12 mjeseci boravka u zemlji domaćinu.

9. Vijeće je također ozbiljno zabrinuto zbog toga što EU još nije ostvario svoj kolektivni cilj da kratkoročno osigura 0,15 % – 0,20 % BND-a za najnerazvijenije zemlje¹³, ali pozdravlja blagi porast ODA-e namijenjene najnerazvijenijim zemljama, koja je nakon tri godine stagnacije na 0,11 % BND-a u 2017. dosegla 0,12 % BND-a¹⁴ (vidjeti tablicu 2.). Međutim, Vijeće ponovno potvrđuje potrebu za povećanjem napora na ispunjavanju cilja kolektivnog pružanja ODA-e u vrijednosti od 0,20 % BND-a najnerazvijenijim zemljama do 2030.
10. Vijeće ponovno potvrđuje svoje političko vodstvo i predanost razvojnoj pomoći te podsjeća na pojedinačne i kolektivne obveze EU-a i država članica u pogledu ODA-e, kako su utvrđene u novom Europskom konsenzusu o razvoju. Vijeće poziva EU i njegove države članice da poduzmu konkretne i provjerljive aktivnosti kako bi se te obveze ispunile i nastaviti će s praćenjem napretka. Vijeće će nastaviti s godišnjim izvješćivanjem kako bi se postigla transparentnost i javna odgovornost. Vijeće ponovno potvrđuje da je potrebno uložiti više napora u ostvarenje cilja pružanja ODA-e u vrijednosti od 0,7 % BND-a do 2030., posebno s obzirom na negativno kretanje ODA-e te u svjetlu predvidivog daljnjeg smanjenja troškova povezanih s izbjeglicama u donatorskim zemljama. Vijeće ističe da proračun EU-a mora biti dovoljno ambiciozan kako bi doprinio ispunjavanju kolektivnih obveza u pogledu ODA-e.
11. Vijeće naglašava potrebu da se uzme u obzir raznovrsnost situacija i specifični izazovi s kojima se susreću zemlje koje su iz kategorije zemalja s niskim dohotkom prešle u kategoriju zemalja sa srednjim dohotkom. U skladu s novim Europskim konsenzusom o razvoju, EU i njegove države članice surađivat će sa zemljama sa srednjim dohotkom u pogledu razvojne suradnje, te uspostaviti dijaloge o politikama i partnerstva u području održivog razvoja, iskorjenjivanja siromaštva, dohodovne nejednakosti i drugih zajedničkih interesa. Vijeće podsjeća na to da će EU i njegove države članice s naprednijim zemljama u razvoju, kojima je potrebno manje povlaštenih oblika pomoći ili im takav oblik pomoći uopće nije potreban, razvijati inovativan angažman, i u okviru financijske suradnje i izvan njega.

---

¹³ Unija i njezine države članice predane su najnerazvijenijim zemljama kolektivno kratkoročno davati ODA-u koja iznosi između 0,15 % i 0,20 % BND-a EU-a, a do 2030. 0,20 % (Europski konsenzus o razvoju iz 2017.).

¹⁴ Posljednja godina za koju su dostupni potpuni podaci jest 2017. U 2017. četiri države članice EU-a premašile su cilj do 2020. od 0,15 % udjela ODA-e namijenjene najnerazvijenijim zemljama u BND-u, vidjeti tablicu 2.

12. Vijeće poziva Komisiju da promiče mjere i pokrene inicijative, u koje bi po potrebi bile uključene države članice, za održivo financiranje Programa održivog razvoja do 2030. i ciljeve održivog razvoja te da pomogne u ispunjenju obveza u vezi s ODA-om. S tim u vezi posebnu pažnju trebalo bi posvetiti najnerazvijenijim zemljama. Vijeće poziva Komisiju da redovito izvješćuje i informira države članice o tim mjerama i inicijativama.
13. U kontekstu razvojne politike Vijeće također prepoznaje posebne izazove s kojima se suočavaju zemlje u razvoju u Africi i u tom pogledu ističe važnost usmjeravanja ODA-e prema tom kontinentu, pri tome u potpunosti poštujući prioritete pojedinačnih država članica u pogledu razvojne pomoći.
14. Vijeće ponovno potvrđuje svoju predanost načelima razvojne učinkovitosti dogovorenima u kontekstu Globalnog partnerstva za učinkovitu razvojnu suradnju. Ta su načela ključna za ostvarivanje ciljeva održivog razvoja te bi trebala biti temelj svih oblika razvojne suradnje. Vijeće pozdravlja kolektivne napore i postignuća u vezi sa zajedničkim programiranjem EU-a i država članica te poziva na povećani angažman EU-a i njegovih država članica na razvojnoj učinkovitosti i boljoj suradnji, uz povećanu primjenu okvirâ za zajedničko programiranje, zajedničku provedbu i zajedničke rezultate. Vijeće ponavlja da bi se sva sredstva za razvojnu suradnju trebala iskorištavati učinkovito i djelotvorno, u skladu s načelima razvojne učinkovitosti.
15. Vijeće ističe važnost svih izvora financiranja iz Akcijskog plana iz Addis Abebe (javnih/privatnih, domaćih/međunarodnih) i naglašava prvenstvo domaćih djelovanja, važnost dobrih i poticajnih politika te odgovornost svih dionika, uključujući privatni sektor. Vijeće ponovno ističe potrebu za sveobuhvatnim i integriranim pristupom kako bi se zemljama u razvoju pružila potpora u mobilizaciji financijskih i drugih provedbenih sredstava. Vijeće poziva EU i države članice da procijene načine poboljšanja dostave pomoći prilagođene lokalnom kontekstu i da u najvećoj mogućoj mjeri povećaju utjecaj razvojne suradnje, među ostalim putem odabira modaliteta pružanja pomoći.

16. Vijeće sa zanimanjem iščekuje nastavak rada s Ujedinjenim narodima, međunarodnim financijskim institucijama te multilateralnim i bilateralnim razvojnim bankama na provedbi Akcijskog programa iz Addis Abebe i na razvoju mehanizama za praćenje njegova učinka i procjenu rezultata. U tom pogledu Vijeće prima na znanje ishod foruma Gospodarskog i socijalnog vijeća Ujedinjenih naroda o financiranju razvoja, održanog od 15. do 18. travnja 2019. u New Yorku.
17. Vijeće pozdravlja činjenicu da dokument s ishodom navedenog foruma sadrži upućivanje na integrirane nacionalne okvire financiranja kojima se podupiru strategije održivog razvoja za koje odgovornost počiva na nacionalnoj razini, čime se širok raspon izvora financiranja i instrumenata želi učinkovito mobilizirati i uskladiti s Programom održivog razvoja do 2030., a potencijal svih provedbenih sredstava u potpunosti iskoristiti.
18. Vijeće ponovno naglašava potrebu za sveobuhvatnim i integriranim pristupom kojim bi se podupro održivi razvoj zemalja u razvoju te poziva na osnaženu suradnju na razini zemalja između EU-a, njegovih država članica i svih relevantnih međunarodnih i nacionalnih dionika na ciljevima održivog razvoja te posebno na njihovu financiranje.
19. U tom pogledu Vijeće sa zanimanjem prima na znanje napredak u osmišljavanju novog statističkog mjerila za ukupnu službenu potporu za održivi razvoj putem otvorenih, uključivih i transparentnih rasprava u okviru međunarodne radne skupine, uključujući dovršetak uputa za izvješćivanje u vezi s prekograničnim tokovima. Vijeće sa zanimanjem iščekuje preliminarne rezultate prvog prikupljanja podataka koje je proveo OECD i poziva na ostvarivanje daljnjeg napretka na dovršetku uputa za izvješćivanje za cjelokupno statističko mjerilo, među ostalim za globalne i regionalne rashode – javna dobra, globalne izazove i pospješitelje razvoja. Uz istodobno održavanje uloge ODA-e, Vijeće ističe da će ukupna službena potpora za održivi razvoj pomoći boljem mjerenju te poboljšanju transparentnosti i poznavanja sredstava koja doprinose provedbi Programa održivog razvoja do 2030., među ostalim za zemlje u razvoju. Da bi se ostvario puni potencijal ukupne službene potpore za održivi razvoj, ključno je sudjelovanje novih pružatelja i njezino učvršćivanje u okviru UN-a.

PRILOG 1.

Postojeće obveze i ciljevi ODA-e EU-a

(Zaključci Vijeća od 26. svibnja 2015. (dokument 9241/15, stavci od 32. do 33.))

EU (...) potvrđuje svoju zajedničku predanost postizanju cilja od 0,7 % udjela ODA-e u BND-u unutar vremenskog okvira programa za razdoblje nakon 2015. Države članice koje su pristupile EU-u prije 2002. godine potvrđuju svoju predanost postizanju cilja od 0,7 % udjela ODA-e u BND-u, uzimajući u obzir proračunske okolnosti, a one koje su ispunile taj cilj predane su održavanju ili premašivanju tog cilja; države članice koje su pristupile EU-u nakon 2002. nastojat će povećati udio ODA-e u svojem BND-u na 0,33%.

Međunarodna zajednica trebala bi također doprinijeti usmjeravanju sredstava tamo gdje je potreba najveća, osobito u najslabije razvijene zemlje te nestabilne zemlje i zemlje u sukobu. U kontekstu sveukupne obveze u okviru ODA-e te istovremeno poštujući u potpunosti prioritete pojedinih država članica u pogledu razvojne pomoći, EU ponovno potvrđuje svoju obvezu pružanja potpore najslabije razvijenim zemljama. EU se obvezuje da će zajednički ispuniti cilj od 0,15 – 0,20 % udjela ODA-e u BND-u za najslabije razvijene zemlje kratkoročno te da će dosegnuti 0,20 % udjela ODA-e u BND-u za najslabije razvijene zemlje unutar vremenskog okvira programa za razdoblje nakon 2015.”

**Novi Europski konsenzus o razvoju – „Naš svijet, naše dostojanstvo, naša budućnost”
(Zajednička izjava Vijeća i predstavnika vlada država članica koji se sastaju u Vijeću,
Europskog parlamenta i Komisije od 8. lipnja 2017., stavak 103.)**

EU se zajednički obvezao u vremenskom okviru Programa održivog razvoja do 2030. osigurati 0,7 % bruto nacionalnog dohotka (BND) u obliku službene razvojne pomoći. Kako bi se resurse usmjerilo onamo gdje su potrebe najveće, pogotovo u najmanje razvijene zemlje i nestabilne i sukobima pogođene zemlje, EU se također obvezuje da će zajednički u kratkom roku postići zadanu vrijednost od 0,15 – 0,20 % BND-a kao službene razvojne pomoći za najmanje razvijene zemlje, a da će iznos od 0,20 % BND-a kao službene razvojne pomoći tim zemljama dosegnuti u vremenskom okviru Programa održivog razvoja do 2030. EU i njegove države članice također prepoznaju posebne izazove s kojima se suočavaju zemlje u razvoju u Africi. (...) Nastavit će pratiti napredak i izvješćivati na godišnjoj osnovi kako bi se postigla transparentnost i javna odgovornost.

Akcijski plan iz Addis Abebe (koji je podržala Opća skupština u svojoj rezoluciji 69/313 od 27. srpnja 2015., točke 51. i 52.)

(...) pružatelji ODA-e ponovno potvrđuju svoje preuzete obveze u pogledu ODA-e, uključujući obvezu mnogih razvijenih zemalja da ostvare cilj od 0,7 % udjela ODA-e u BND-u i 0,15 – 0,20 % udjela ODA-e u BND-u za najnerazvijenije zemlje. Ohrabreni smo nekolicinom zemalja koje su ispunile ili premašile svoju obvezu od 0,7 % udjela ODA-e u BND-u i cilj od 0,15 – 0,20 % udjela ODA-e u BND-u za najnerazvijenije zemlje. Pozivamo sve ostale da pojačaju svoje napore usmjerene na povećanje ODA-e i ulože dodatne konkretne napore u ostvarenje ciljeva u pogledu ODA-e. Pozdravljamo odluku Europske unije kojom potvrđuje svoju zajedničku predanost postizanju cilja od 0,7 % udjela ODA-e u BND-u unutar vremenskog okvira programa za razdoblje nakon 2015. te kojom se obvezuje da će zajednički u kratkom roku postići cilj od 0,15 – 0,20 % udjela ODA-e u BND-u za najnerazvijenije zemlje, a cilj od 0,20 % BND-a udjela ODA-e u BND-u za najnerazvijenije zemlje dosegnuti unutar vremenskog okvira programa za razdoblje nakon 2015. Potičemo pružatelje ODA-e da razmotre utvrđivanje cilja pružanja barem 0,20 % udjela ODA-e u BND-u za najnerazvijenije zemlje.

Prepoznavamo da je važno usredotočiti resurse s najvećom razinom povlastica na one s najvećim potrebama i najmanjim mogućnostima za mobilizaciju drugih resursa. U tom pogledu s velikom zabrinutošću primjećujemo pad udjela ODA-e za najnerazvijenije zemlje i obvezujemo se preokrenuti ga. Ohrabreni smo onima koji dodjeljuju najmanje 50 % svoje ODA-e najnerazvijenijim zemljama.

PRILOG 2.

Nova metodologija OECD-a za ubrajanje zajmova u službene podatke o potpori

Zemlje članice Odbora za razvojnu pomoć OECD-a odlučile su 2014. modernizirati izvješćivanje o povlaštenim zajmovima procjenom njihove razine povlastica na temelju diskontnih stopa razvrstanih prema dohodovnoj skupini i uvođenjem sustava ekvivalenta bespovratnih sredstava za izračun iznosa ODA-e. Umjesto bilježenja stvarnih novčanih tokova između zemlje donatora i zemlje primatelja, zemlje članice Odbora za razvojnu pomoć složile su se da će se ključni iznos službene razvojne pomoći (ODA) temeljiti na ekvivalentu bespovratnih sredstava zajmova za pomoć, tj. na „darovanom dijelu” zajmova, izraženom kao novčana vrijednost¹. Metodologijom bespovratnih sredstava osigurala bi se realističnija usporedba napora koji se ulažu u pružanje bespovratnih sredstava i zajmova te potaknula dodjela bespovratnih sredstava i zajmova s vrlo visokom razinom povlastica (povoljnih zajmova), osobito zemljama s niskim dohotkom.

Zemlje članice Odbora za razvojnu pomoć odlučile su 2016. primjenjivati mjerilo ekvivalenta bespovratnih sredstava i na druge instrumente povratnih sredstava, kao što su vlasnički instrumenti i instrumenti privatnog sektora kako bi se bolje odražavao uloženi napor donatora. Iako su se zemlje članice Odbora za razvojnu pomoć složile o metodologiji za izračun ekvivalenta bespovratnih sredstava službenih zajmova i zajmova multilateralnim institucijama, tek trebaju postići dogovor o načinu izračuna ekvivalenta bespovratnih sredstava ODA-e za vlasničke instrumente, instrumente privatnog sektora i otpis dugova. Dok se ne postigne dogovor, zemlje članice Odbora za razvojnu pomoć donijele su odluku o privremenim modalitetima izvješćivanja za instrumente privatnog sektora, s dvjema mogućnostima: ili se doprinosi institucijama za financiranje razvoja i drugim mehanizmima instrumenata privatnog sektora računaju po nominalnoj vrijednosti (primjenom institucijskog pristupa), ili se zajmovi i vlasnički instrumenti koji se izravno pružaju subjektima privatnog sektora računaju na temelju novčanih tokova (primjenom instrumentalnog pristupa)², pri čemu se bilo kakvi prihodi od prodaje vlasničkog instrumenta ograničavaju na vrijednost izvornog ulaganja. Zemlje članice Odbora za razvojnu pomoć nastavit će tijekom 2019. uz potporu tajništva OECD-a raditi na postizanju dogovora i usklađivanju obveze izvješćivanja o instrumentima privatnog sektora i otpisu dugova s novom metodom ekvivalenta bespovratnih sredstava.

---

¹ Za više informacija vidjeti: www.oecd.org/dac/financing-sustainable-development/development-financestandards/official-development-assistance.htm.

² Za više informacija vidjeti: [https://one.oecd.org/document/DCD/DAC/STAT\(2018\)9/ADD3/FINAL/en/pdf](https://one.oecd.org/document/DCD/DAC/STAT(2018)9/ADD3/FINAL/en/pdf)

Ta promjena metodologije ODA-e stupa na snagu 2019. godine objavom preliminarnih podataka o ODA-i za 2018.

Novi ključni iznosi tj. „ekvivalenti bespovratnih sredstava” ODA-e nisu više usporedivi s povijesnim podacima koji su se računali na temelju novčanih tokova. U slučaju izračuna na temelju novčanih tokova, neto tok kapitala tijekom trajanja zajma je nula jer se otplate glavnice odbijaju čim se izvrše; plaćanje kamata ne uzima se u obzir³. U slučaju metode ekvivalenata bespovratnih sredstava u obzir se uzimaju i isplate glavnice i kamata, ali se diskontiraju na svoju vrijednost u današnjem novcu.

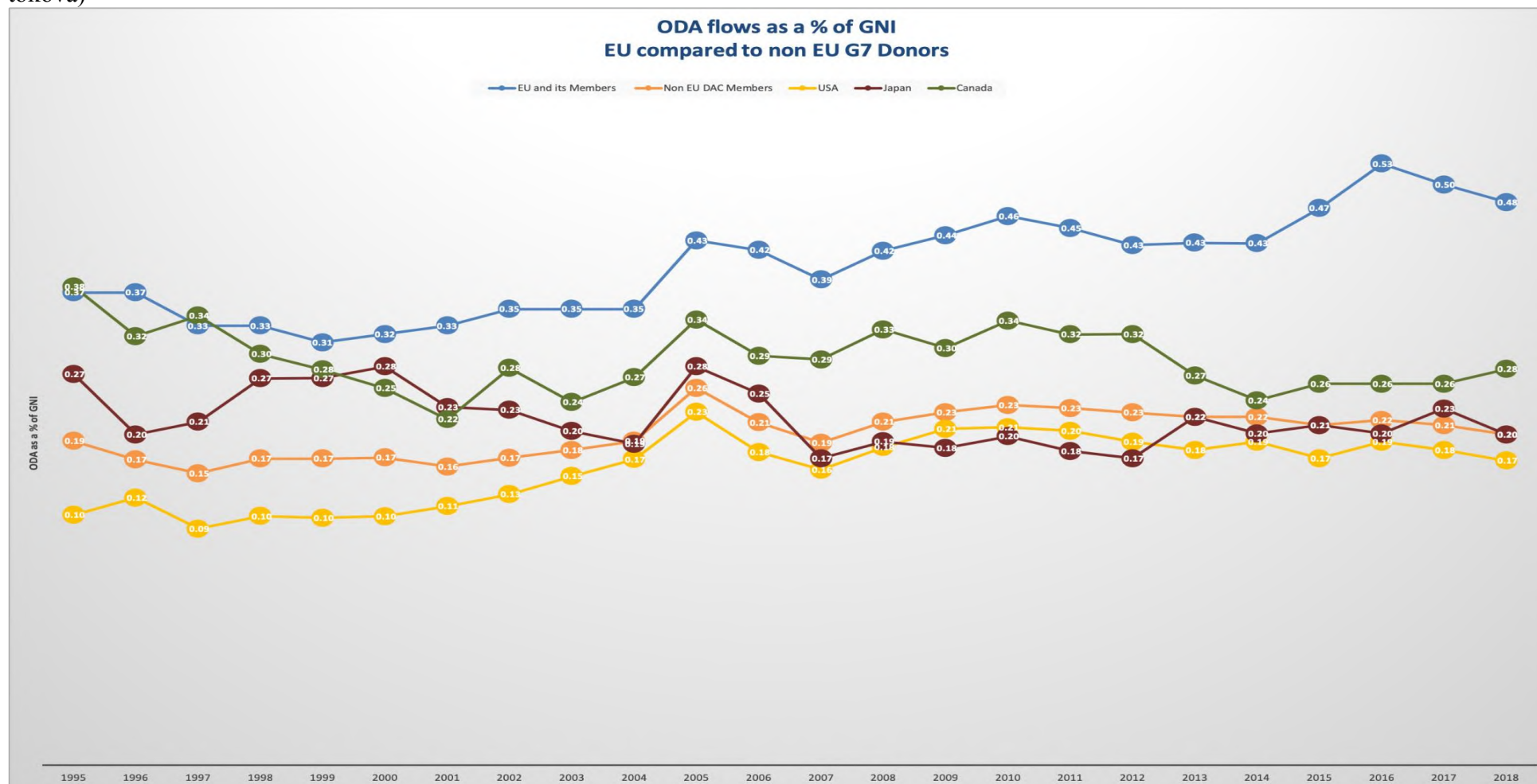
Radi popune transparentnosti OECD će i dalje objavljivati podatke o ODA-i temeljene na novčanim tokovima, ali ne kao ključni iznos ODA-e kojim se mjeri uspjeh donatora izražen u količini ili kao postotak BND-a.

NB: Ako nije drugačije navedeno, u grafikonima i tablicama koji slijede podaci se odnose na neto ODA-u na temelju tokova koja se upotrebljava za usporedbu trendova tijekom vremena.

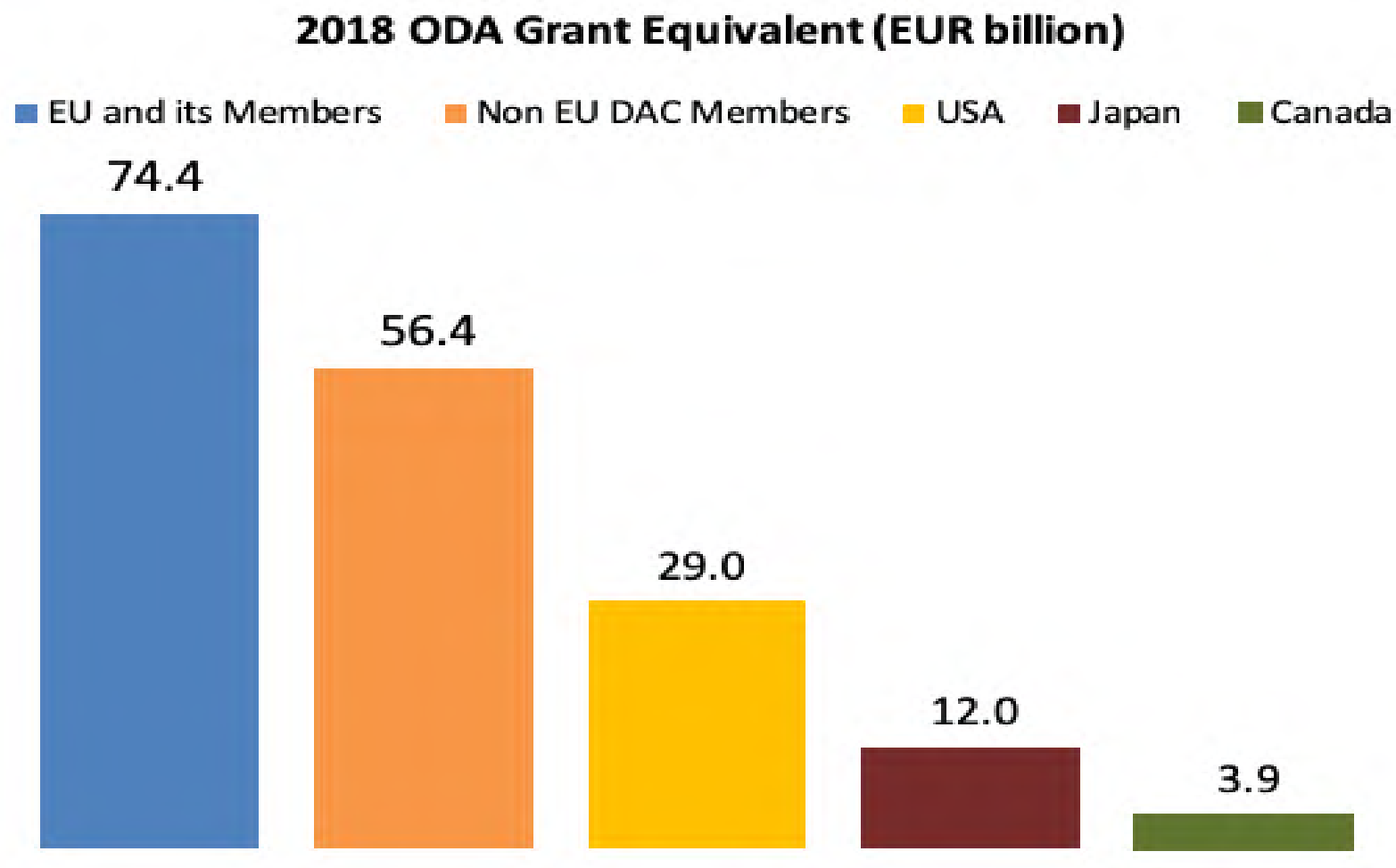
---

³ Odbitkom plaćenih kamata dobiva se mjerilo koje se naziva „neto iznos prijenosa”.

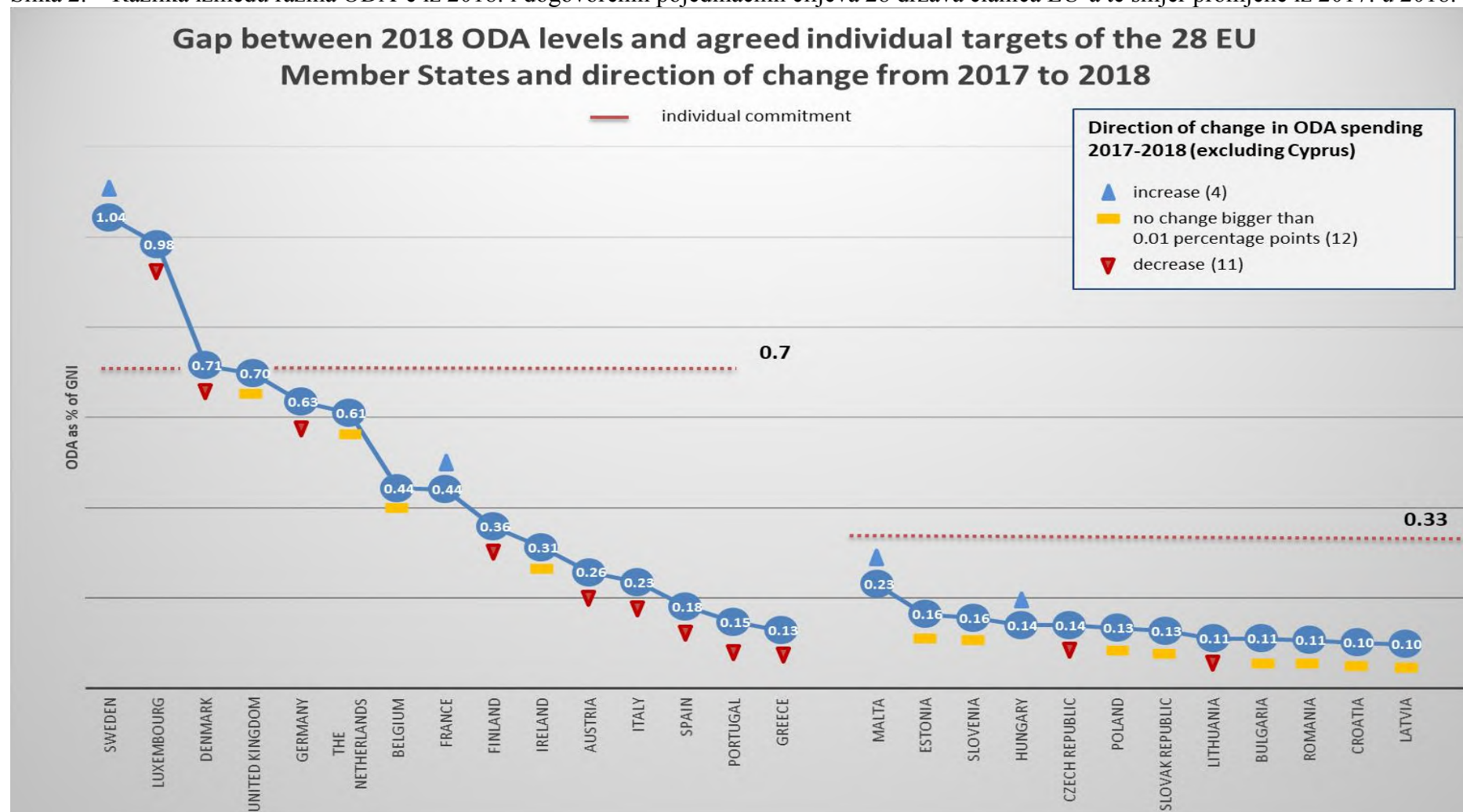
Slika 1.1 – Kolektivna ODA EU-a kao postotak BND-a u usporedbi s pružateljima iz Odbora za razvojnu pomoć koji nisu članovi EU-a (na temelju tokova)

Slika 1.2 – Kolektivna ODA EU-a u usporedbi s pružateljima iz Odbora za razvojnu pomoć koji nisu članovi EU-a za 2018. (kao ekvivalent bespovratnih sredstava)

Slika 2. – Razlika između razina ODA-e iz 2018. i dogovorenih pojedinačnih ciljeva 28 država članica EU-a te smjer promjene iz 2017. u 2018.

Samo se apsolutne promjene u iznosu od 0,01 postotnih bodova ili više smatraju povećanjem ili smanjenjem. Ta se metodologija dosljedno primjenjuje tijekom vremena i njome se nastoji izbjeći da se manje varijacije smatraju povećanjem ili smanjenjem. Države članice kod kojih je zabilježeno blago povećanje ili smanjenje među onima su koje se smatraju stabilnima.

Tablica 1. – ODA država članica EU-a i kolektivna ODA EU-a (neto) u razdoblju 2010. – 2018.

Država članica	2010.		2011.		2012.		2013.		2014.		2015.		2016.		2017.		2018. (tokovi)		2018. (ekv. bespovratnih sredstava)	
	u milijuna EUR	% BND-a	u milijuna EUR	% BND-a	u milijuna EUR	% BND-a	u milijuna EUR	% BND-a	u milijuna EUR	% BND-a	u milijuna EUR	% BND-a	u milijuna EUR	% BND-a	u milijuna EUR	% BND-a	u milijuna EUR	% BND-a	u milijuna EUR	% BND-a
Austrija	912	0,32	799	0,27	860	0,28	882	0,27	930	0,28	1193	0,35	1479	0,42	1110	0,30	995	0,26	998	0,26
Belgija	2268	0,64	2019	0,54	1801	0,47	1732	0,45	1845	0,46	1717	0,42	2080	0,55	1948	0,45	2000	0,44	1943	0,43
Bugarska	31	0,09	35	0,09	31	0,08	37	0,10	37	0,09	37	0,09	61	0,13	55	0,11	58	0,11	58	0,11
Hrvatska	–	–	15	0,03	15	0,03	32	0,07	54	0,12	46	0,09	37	0,07	48	0,10	47	0,10	47	0,10
Cipar	39	0,23	27	0,16	20	0,12	15	0,10	15	0,10	16	0,09	–	–	–	–	–	–	–	–
Češka	172	0,13	180	0,12	171	0,12	159	0,11	160	0,11	179	0,12	235	0,14	270	0,15	273	0,14	273	0,14
Danska	2168	0,91	2108	0,85	2095	0,83	2205	0,85	2264	0,86	2313	0,85	2142	0,75	2172	0,74	2175	0,71	2187	0,72
Estonija	14	0,10	17	0,11	18	0,11	23	0,13	28	0,14	31	0,15	39	0,19	38	0,16	41	0,16	41	0,16
Finska	1006	0,55	1011	0,53	1027	0,53	1081	0,54	1232	0,59	1161	0,55	958	0,44	961	0,42	832	0,36	832	0,36

Država članica	2010.		2011.		2012.		2013.		2014.		2015.		2016.		2017.		2018. (tokovi)		2018. (ekv. bespovratnih sredstava)	
	u milijuna EUR	% BND-a	u milijuna EUR	% BND-a	u milijuna EUR	% BND-a	u milijuna EUR	% BND-a	u milijuna EUR	% BND-a	u milijuna EUR	% BND-a	u milijuna EUR	% BND-a	u milijuna EUR	% BND-a	u milijunima EUR	% BND-a	u milijuna EUR	% BND-a
Francuska	9751	0,50	9348	0,46	9358	0,45	8543	0,41	8005	0,37	8149	0,37	8701	0,38	10 052	0,43	10 591	0,44	10 295	0,43
Njemačka	9804	0,39	10 136	0,39	10 067	0,37	10 717	0,38	12 486	0,42	16 173	0,52	22 368	0,70	22 182	0,67	21 926	0,63	21 162	0,61
Grčka	383	0,17	305	0,15	255	0,13	180	0,10	186	0,11	215	0,12	333	0,19	278	0,16	239	0,13	239	0,13
Mađarska	86	0,09	100	0,11	92	0,10	97	0,10	109	0,11	140	0,13	180	0,17	132	0,11	161	0,14	161	0,14
Irska	676	0,52	657	0,51	629	0,47	637	0,46	615	0,38	648	0,32	726	0,32	743	0,32	786	0,31	786	0,31
Italija	2262	0,15	3111	0,20	2129	0,14	2566	0,17	3022	0,19	3610	0,22	4601	0,27	5197	0,30	4150	0,23	4239	0,24
Latvija	12	0,06	14	0,07	16	0,08	18	0,08	19	0,08	21	0,09	27	0,11	28	0,11	29	0,10	29	0,10
Litva	28	0,10	37	0,13	40	0,13	38	0,11	34	0,10	43	0,14	52	0,14	53	0,13	50	0,11	50	0,11
Luksemburg	304	1,05	294	0,97	310	1,00	323	1,00	319	1,06	327	0,95	354	1,00	376	1,00	401	0,98	401	0,98
Malta	10	0,18	14	0,25	14	0,23	14	0,20	15	0,20	15	0,17	19	0,20	22	0,21	26	0,23	26	0,23

Država članica	2010.		2011.		2012.		2013.		2014.		2015.		2016.		2017.		2018. (tokovi)		2018. (ekv. bespovratnih sredstava)	
	u milijuna EUR	% BND-a	u milijuna EUR	% BND-a	u milijuna EUR	% BND-a	u milijuna EUR	% BND-a	u milijuna EUR	% BND-a	u milijuna EUR	% BND-a	u milijuna EUR	% BND-a	u milijuna EUR	% BND-a	u milijunima EUR	% BND-a	u milijuna EUR	% BND-a
Nizozemska	4800	0,81	4563	0,75	4297	0,71	4094	0,67	4200	0,64	5162	0,75	4491	0,65	4399	0,60	4757	0,61	4757	0,61
Poljska	285	0,08	300	0,08	328	0,09	355	0,10	341	0,09	397	0,10	600	0,15	603	0,13	638	0,13	646	0,14
Portugal	490	0,29	509	0,31	452	0,28	368	0,23	324	0,19	278	0,16	310	0,17	338	0,18	289	0,15	330	0,17
Rumunjska	86	0,07	118	0,09	111	0,08	101	0,07	162	0,11	143	0,09	243	0,15	195	0,11	213	0,11	213	0,11
Slovačka	56	0,09	62	0,09	62	0,09	65	0,09	63	0,09	77	0,10	96	0,12	106	0,13	113	0,13	113	0,13
Slovenija	44	0,13	45	0,13	45	0,13	46	0,13	46	0,12	57	0,15	74	0,19	67	0,16	71	0,16	71	0,16
Španjolska	4492	0,43	3001	0,29	1585	0,16	1789	0,17	1415	0,13	1259	0,12	3868	0,35	2271	0,19	2186	0,18	2434	0,20
Švedska	3423	0,97	4030	1,02	4077	0,97	4389	1,01	4698	1,09	6391	1,41	4425	0,94	4935	1,02	4949	1,04	4950	1,04
Ujedinjena Kraljevina	9855	0,57	9948	0,56	10 808	0,56	13 498	0,71	14 551	0,70	16 718	0,70	16 325	0,70	16 060	0,70	16 478	0,70	16 434	0,70

Država članica	2010.		2011.		2012.		2013.		2014.		2015.		2016.		2017.		2018. (tokovi)		2018. (ekv. bespovratnih sredstava)	
	u milijuni ma EUR	% BND -a	u milijuni ma EUR	% BND -a	u milijuni ma EUR	% BND -a	u milijuni ma EUR	% BND -a	u milijuni ma EUR	% BND -a	u milijuni ma EUR	% BND -a	u milijuni ma EUR	% BND -a	u milijuni ma EUR	% BND -a	u milijunim a EUR	% BND -a	u milijuni ma EUR	% BND -a
Ukupno EU15	52 594	0,46	51 840	0,44	49 749	0,42	53 003	0,44	56 091	0,44	65 314	0,49	73 162	0,54	73 022	0,52	72 756	0,50	71 988	0,50
Ukupno EU13	863	0,09	965	0,10	964	0,10	1000	0,10	1083	0,10	1203	0,11	1662	0,14	1616	0,13	1720	0,13	1728	0,13
Ukupno EU28	53 457	0,44	52 805	0,42	50 713	0,39	54 004	0,41	57 174	0,41	66 516	0,46	74 825	0,51	74 638	0,49	74 476	0,47	73 716	0,47
ODA institucija EU-a koja nije pripisana državama članicama EU-a	3183	0,03	3453	0,03	4544	0,04	2873	0,02	2139	0,02	1372	0,01	2737	0,02	1926	0,01	1356	0,01	727	0,00
Kolektivna ODA EU-a	56 640	0,46	56 258	0,45	55 257	0,43	56 877	0,43	59 313	0,43	67 888	0,47	77 562	0,53	76 563	0,50	75 832	0,48	74 443	0,47

Tablica 2.: ODA država članica EU-a namijenjena najnerazvijenijim zemljama (neto) 2015. – 2017.

Država članica	2015		2016		2017	
	ODA za najnerazvijenije zemlje (u milijunima EUR)	udio ODA-e za najnerazvijenije zemlje u BND-u (% BND-a)	ODA za najnerazvijenije zemlje (u milijunima EUR)	udio ODA-e za najnerazvijenije zemlje u BND-u (% BND-a)	ODA za najnerazvijenije zemlje (u milijunima EUR)	udio ODA-e za najnerazvijenije zemlje u BND-u (% BND-a)
Austrija	200.4	0.06	226.3	0.06	260.0	0.07
Belgija	549.5	0.13	576.5	0.14	572.3	0.13
Bugarska	7.6	0.02	13.6	0.03	11.2	0.02
Hrvatska	6.4	0.01	7.5	0.02	8.6	0.02
Cipar	3.6	0.02				
Češka	37.1	0.02	49.9	0.03	57.9	0.03
Danska	549.5	0.20	589.7	0.21	634.4	0.22
Estonija	5.3	0.03	6.3	0.03	5.8	0.03
Finska	386.9	0.18	292.2	0.13	289.0	0.13
Francuska	2,142.9	0.10	1,901.9	0.08	2,442.7	0.10
Njemačka	2,339.9	0.08	3,239.3	0.10	3,620.3	0.11
Grčka	34.3	0.02	42.7	0.02	50.6	0.03
Mađarska	23.4	0.02	36.2	0.03	25.6	0.02
Irska	310.7	0.15	324.5	0.14	314.6	0.13
Italija	784.6	0.05	886.9	0.05	1,031.1	0.06
Latvija	4.2	0.02	5.4	0.02	5.4	0.02

Država članica	2015		2016		2017	
	ODA za najnerazvijenije zemlje (u milijunima EUR)	udio ODA-e za najnerazvijenije zemlje u BND-u (% BND-a)	ODA za najnerazvijenije zemlje (u milijunima EUR)	udio ODA-e za najnerazvijenije zemlje u BND-u (% BND-a)	ODA za najnerazvijenije zemlje (u milijunima EUR)	udio ODA-e za najnerazvijenije zemlje u BND-u (% BND-a)
Litva	8.2	0.02	9.3	0.03	9.6	0.02
Luksemburg	138.8	0.40	148.6	0.42	157.9	0.42
Malta	1.9	0.02	0.9	0.01	3.2	0.03
Nizozemska	934.4	0.14	1,071.3	0.15	908.8	0.12
Poljska	112.8	0.03	166.2	0.04	100.9	0.02
Portugal	81.1	0.05	90.1	0.05	109.8	0.06
Rumunjska	27.8	0.02	35.4	0.02	37.5	0.02
Slovačka	16.7	0.02	17.1	0.02	19.9	0.02
Slovenija	8.6	0.02	12.0	0.03	11.3	0.03
Španjolska	279.7	0.03	500.9	0.04	521.9	0.04
Švedska	1,328.1	0.29	1,271.1	0.27	1,480.5	0.31
Ujedinjena Kraljevina	5,514.7	0.23	5,087.0	0.22	5,363.5	0.23
UKUPNA ODA EU28 namijenjena najnerazvijenijim zemljama	15 838,8	0,11.	16 609,1	0.11	18,054.0	0.12